

NIEUWSBRIEF

Nummer 8 - december 2012

Contactadressen

Douwe Zondervan (voorzitter)
Iewâl 28
8551 PT Woudsend
tel. (0514) 59 16 79
e-mail: douwezondervan@ziggo.nl

Siemon de Vries (secretaris)
A.H. Trompstrjitte 18
8551 NV Woudsend
tel. (0514) 59 19 51
e-mail: hkwoodsand@gmail.com

Peter Kranendonk (penningmeester)
Midstrjitte 71
8551 PJ Woudsend
tel. (0514) 59 25 24
e-mail: phkranendonk@zonnet.nl

Bankrekeningnr. 29.63.35.134 t.n.v.
Stichting Historische Kring Woudsend

Dorpsarchieven.nl
voor het archief van Woudsend

Ons werk wordt mede mogelijk
gemaakt door een bijdrage van

Stichting Woudsend
Anno 1816

Winter

Aan het eind van het jaar willen we u in deze nieuwsbrief nog even informeren over de activiteiten van onze kring in het afgelopen jaar.

We kunnen terugzien op een mooi en actief jaar: 2 donateursavonden met interessante lezingen en presentaties, deelname aan informatiemarkten in Bolsward en Woudsend, ondersteuning van het succesvolle 'Midstrjitteproject', de plaatsing van een gedenksteen en informatiebord bij het oorlogsmonument en de verdere opbouw van het historisch archief van Woudsend en omstreken (ook digitaal).

Het aantal donateurs blijft gestaag groeien: momenteel hebben we ruim 160 donateurs.

Woudsend op het Histoarysk Festival Súdwest

Op zaterdag 22 september was de Historische Kring met een stand en een kleine tentoonstelling aanwezig op het Histoarysk Festival Súdwest in de Broerekerk in Bolsward. Het was een geslaagde dag met zo'n 1200 bezoekers. Ook onze kraam en panelen ('Woudsend in een veranderend landschap') hadden goede belangstelling. Materiaal werd verkocht en onze DVD en ander beeldmateriaal werd getoond. We hadden veel gesprekken met bezoekers die op één of andere manier een binding hebben met Woudsend.

Terugblik donateursavond 9 november

We kunnen terugzien op een goed bezochte en geslaagde 'najaarsdonateursavond'. Zo'n 70 bezoekers kregen eerst een presentatie van voorzitter Douwe Zondervan over de activiteiten van de Historische Kring. Daarna gaf Meindert Seffinga (directeur Fries Scheepvaartmuseum) een presentatie met veel beeldmateriaal over 'zijn' museum en met name over de Woudsender collecties in het museum. Na de pauze volgde een interessante presentatie over de trekvaart en beurtvaart in de Zuidwesthoek van Friesland.

In de presentatie van voorzitter Douwe Zondervan waren een aantal aanwinsten te zien die wij het afgelopen jaar mochten ontvangen. We laten u daarvan hier een paar zien uit de collectie van Jan J. de Vries.

Gezaagde en geciseleerde koperen voorstelling van de Nederlands Hervormde Kerk aan het Ald Tjerkhôf te Woudsend. Rechtsonder staat 'P.&S.Dijkstra Sneek'.

De plaquette zit in een houten lijst en ligt op een zwart fluwelen achtergrond. Onder op de voorzijde van de lijst staat '9 Mei 1903 - 1953'. Op de achterzijde staat 'Aangeboden door Kerkvoogden en Notabelen'. De plaquette is in 1953 uitgereikt aan Jan Jentjes de Vries en zijn vrouw Afke Kleefstra bij hun 50-jarig huwelijk.

Deze verzilverde zuurvork heeft een afbeelding van molen 't Lam met het pakhuis dat er vroeger naast stond, en de vermelding 'Woudsend'. Onder een afbeelding van een molen, een huis en een boot. Het merkteken is 'GS90'. De letters verwijzen naar de maker en de cijfers geven het gramsgewicht zilver aan.

Gemeentekaarten

Uit 'it kantoar' van ASR kregen we 33 ingelijste gemeente- en stadskaarten van J. Kuyper (uitgave Hugo Suringar, de originele lithografie is van 1865/1866). Hier een afbeelding van de kaart van de gemeente Wijmbritseradeel. Een beetje jammer is dat de collectie niet compleet is, want de gehele serie bestaat uit 45 kaarten. Dat neemt niet weg dat we heel erg blij zijn deze aanwinsten. Wellicht komt er in de toekomst een gelegenheid om deze collectie te tonen.

Beage of trekzeel

Een van de aanwinsten dit jaar is de beage (in het Nederlands 'trekzeel') van schipper Rintsje Fortuin. Met een beage werd een schip gejaagd. Als er te weinig wind was of de windrichting was verkeerd en er was geen ruimte om te zeilen, moest het schip geboomd of gejaagd worden. Dat jagen is het voorttrekken van het schip vanaf de wal met een lang stuk touw, de jaaglijn. Een jaaglijn was ongeveer 70 meter. De grote lengte diende ervoor om de schuit zo recht mogelijk achter de trekkende mensen te houden. Aan het eind van de jaaglijn werd een brede band geknoopt. De jager droeg de 'beage' op borsthoogte rond lichaam en armen. Meestal bleef de vrouw dan aan het roer en liep de schipper in de beage, maar er waren ook vrouwen die een schip uren lang voortsleepten.

Op plaatsen waar veel gejaagd werd, liep langs het vaarwater een jaagpad. Jaagpaden werden onderhouden door de heffing van een jaagpadgeld. Wanneer er een scherpe bocht in het vaarwater was, stond er langs de oever soms een rolpaal, waar omheen de jaaglijn geleid werd.

Een beage werd van verschillende materialen gemaakt. Die van Rintsje Fortuin is gemaakt van een stuk canvas brandweerslang, maar ook jute en leer werd gebruikt. Op de foto de beage van Rintsje Fortuin, compleet met jaaglijn.

Visserijspullen van Knobbe naar museum

Van de zolder van het huis van de vroegere visser Klaas Knobbe kwamen bij het opknappen van de verkochte woning nog allerlei visserijspullen tevoorschijn. De spullen werden aan de Historische Kring Woudsend aangeboden.

Omdat de Historische Kring geen mogelijkheid heeft om deze zaken te bergen of tentoon te stellen, werd bij de afdeling visserij van de Oudheidkamer "Lemster Fiifgea" geïnformeerd of zij ook belangstelling hadden. Dat bleek het geval en zo hebben een zegennet, een aantal trekzelen en een paar visserslaarzen een goede plek gevonden in het visserijmuseum van de Oudheidkamer in Lemmer.

Zelf hebben we twee beages, de ene van canvas brandweerslang en de andere van leer, gehouden met een paar naalden waarmee netten werden geboet. De beages uit de collectie van Knobbe werden overigens gebruikt bij het zegenvissen om het net de wal op te slepen.

Verzoek aan alle donateurs

Hierbij verzoek ik u de donateursbijdrage voor 2013 over te maken op onze bankrekening. U ontvangt deze keer hierover geen aparte brief. De bijdrage is naar eigen keuze met een minimum van € 5,-.

U kunt uw nieuwe bijdrage voor 2013 overmaken op onze bankrekening bij de Frieslandbank, nr. **29.63.35.134** t.n.v. Stichting Historische Kring Woudsend te Woudsend.

Alvast hartelijk dank hiervoor.

Met vriendelijke groet,
Peter Kranendonk, penningmeester.

Inloopmiddagen

We hebben even een korte winterstop na de wintermarkt van 16 december. Er zijn geen inloopmiddagen op maandagmiddag 24 en 31 december. Vanaf 7 januari zijn we wekelijks weer present in het MFC van 14.00 - 16.00 uur. Kom gerust eens langs om te kijken hoe we bezig zijn met het historisch materiaal over ons dorp. Ook voor vragen kunt u bij ons terecht. En natuurlijk houden wij ons aanbevolen voor waardevol historisch materiaal om aan onze collecties toe te voegen.

Boek over het Woudsender skûtsje en haar schippers

Op 31 januari 1912 gleed de 'Soli Deo Gloria' van de scheepshelling aan De Piip in Drachten. Vanaf 1965 doet dit skûtsje mee bij het SKS Skûtsjesilen als het Woudsender skûtsje.

Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van het skûtsje verscheen het boek 'Het familieskûtsje "Klaas van der Meulen" 1912 -2012'. Het in eigen beheer uitgegeven boek (144 blz.) geeft niet alleen de historie van het skûtsje weer, maar er is ook veel aandacht voor de schippers vanaf 1965, te beginnen bij Klaas van der Meulen.

Recensie Henk van der Veer in de Friesland Post van juli 2012:

Het boek geeft een prachtig tijdsbeeld over het skûtsjesilen in het algemeen en uiteraard over het Woudsender skûtsje in het bijzonder.

Het boek is voor 20 euro (exclusief verzendkosten) te koop bij de Historische Kring Woudsend.

Goede Krystdagen en
folle lok en seine yn 2013

